

**Uchwała Nr XXIV/152/2006
Rady Gminy w Kielczygłowie
z dnia 24 lutego 2006 r.**

w sprawie uchwalenia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kielczygłów na lata 2006 - 2013

Na podstawie art.18 ust.1 i 2 pkt 6, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz.1591, Dz.U. z 2002 r. Nr 23 poz.220, Nr 62 poz.558, Nr 113 poz.984, Nr 153 poz.1271, Nr 214 poz.1806, Dz.U. z 2003 r. Nr 80 poz.717, Nr 162 poz.1568, Dz.U. z 2004 r. Nr 102 poz.1055, Nr 116 poz.1203, Nr 167 poz. 1759, Dz.U. z 2005 r. Nr 172 poz.1441, Nr 175 poz.1457)

Rada Gminy w Kielczygłowie uchwała:

§ 1

Uchwała się Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kielczygłów na lata 2006-2013 stanowiący Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kielczygłów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXIV/152/2006
Rady Gminy w Kielczygłowie
z dnia 24.02.2006 r.

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY KIELCZYGLÓW
NA LATA 2006 -2013**

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. METODA OPRACOWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	3
III. DIAGNOZA STANU	4
IV. WNIOSKI Z DIAGNOZY	18
V. ANALIZY SWOT - SEKTOROWE I ZBIORCZA	19
VI. CEL GŁÓWNY I CELE STRATEGICZNE PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KIEŁCZYGLÓW	26
VII. PLANOWANE INWESTYCJE W LATACH 2006 – 2013.....	32
VIII. REALIZACJA CELÓW.....	34
IX. MONITORING PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	36

Spis tabel:

TABELA NR 1. WYKAZ MIEJSCOWOŚCI, SOŁECTW I ZALUDNIENIA WG STANU NA 31 GRUDNIA W POSZCZEGÓLNYCH LATACH	7
TABELA NR 2. STATYSTYKA MIESZKAŃCÓW WEDŁUG WIEKU I PŁCI NA 31.12.2005 R.....	7
TABELA NR 3. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W GMINIE KIEŁCZYGLÓW NA DZIEŃ 31 GRUDNIA W POSZCZEGÓLNYCH LATACH	8
TABELA NR 4. RODZAJE NAWIERZCHNI DRÓG W GMINIE KIEŁCZYGLÓW NA DZIEŃ 31.12.2005 R.....	15
TABELA NR 5. DOCHODY BUDŻETU GMINY KIEŁCZYGLÓW WG RODZAJÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH	17
TABELA NR 6. WYDATKI BUDŻETU GMINY KIEŁCZYGLÓW WG KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ W POSZCZEGÓLNYCH LATACH.....	17
TABELA NR 7. PLANOWANE INWESTYCJE W LATACH 2006 – 2013	32

I. WSTĘP

Nowe ujęcie wizji społeczno-gospodarczej w dokumencie określonym jako Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kielczygłów ma na celu określenie podstawowych rozwiązań, kierunków, tempa i skali rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego. Jest on swego rodzaju planem działania, który określa główne cele rozwoju gminy, przyjmuje podstawowe kierunki i priorytety działań, jakie należy podjąć, aby przyjęte cele realizować.

W celu pełnego zidentyfikowania problemów gminy, aby określić wizję jej przyszłości, celów strategicznych i ich hierarchię, koniecznym było sporządzenie analizy-diagnozy stanu gminy we wszystkich dziedzinach życia, a zwłaszcza w sferze społecznej, gospodarczej (szczególnie rolnictwa), infrastruktury technicznej oraz ochrony środowiska. Ten etap rozpoznania stanu gminy jest niezwykle ważny dla samorządu i mieszkańców gminy, bowiem pozwala na poznanie podstawowych mechanizmów (szans i zagrożeń) rozwoju gminy, pozyskanie dokładnych i aktualnych informacji w ujęciu dynamicznym. Ponadto diagnoza pozwala na określenie wzajemnych relacji społeczno-gospodarczych wewnątrz gminy, jak i wzajemnych związków między gminą a jej otoczeniem.

Uzyskane informacje umożliwiły rozpoznanie mocnych i słabych stron zasobów ludzkich (zjawisk demograficznych), gospodarczych, infrastrukturalnych oraz na określenie zewnętrznych możliwości i zagrożeń wynikających z regionalnych, krajowych i międzynarodowych uwarunkowań niezależnych od gminy, a które to wpływają na możliwości jej rozwoju.

II. METODA OPRACOWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wizja rozwoju gminy zawarta w niniejszym Planie jest niezbędnym dokumentem dla instytucji krajowych i zagranicznych, poprzez które istnieje możliwość korzystania ze środków pomocowych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Posiadanie tego planu daje władzom samorządowym podstawę do racjonalnego działania w dłuższym horyzoncie czasowym i uwiarygodnia je wśród partnerów, tak wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Rozpoznanie możliwości rozwoju gminy ogranicza poziom ryzyka dla inwestorów i działań bieżących. Pozyskanie kredytu, bezzwrotnej dotacji, grantu z różnych źródeł jest łatwiejsze, o ile znane są perspektywiczne i krótkookresowe działania odpowiednio zhierarchizowane i określone czasowo. Stąd też cel, jakim jest ożywienie gospodarcze gminy, powinien być realizowany przez wszystkich mieszkańców, instytucje i podmioty gospodarcze. Władze samorządowe muszą natomiast inspirować, umiejętnie aktywizować i koordynować wszelkie poczynania i działania realizatorów poszczególnych zadań i przedsięwzięć.

Strategię współtworzył zespół pracowników Urzędu Gminy i jednostek podporządkowanych oraz Przewodniczący poszczególnych Komisji Gminnych. Informacje pozyskane z Urzędu Gminy były konfrontowane i uzupełniane z danymi statystycznymi oficjalnym i innymi opracowaniami branżowymi, jakie przygotowano dla województwa łódzkiego. Przeanalizowano też - bazując na dokumentach opracowanych przez administrację rządową, jej agendy oraz inne opracowania studialne - problemy „stykowe” z sąsiadującymi gminami, które zidentyfikowano po przeanalizowaniu dostępnych opracowań i dokumentów znajdujących się w gminie. Prace nad sporządzeniem strategii rozpoczęto w połowie listopada 2005 r., a zakończono w lutym 2006 roku.

III. DIAGNOZA STANU

1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Kielczygłów jest jedną z 177 gmin województwa łódzkiego i jedną z 8 gmin powiatu pączęzańskiego. Położona jest w południowej części województwa łódzkiego i w północnej części powiatu pączęzańskiego. Sąsiaduje z gminami: Siemkowice, Rzaśnia i Pajęczno z powiatu pączęzańskiego, Rusiec z powiatu bełchatowskiego i Osjaków z powiatu wieluńskiego.

Gmina zajmuje powierzchnię 90 km², co stanowi około 11,2 % powierzchni powiatu i tylko 0,5 % powierzchni województwa. Ludność liczy 4.451 mieszkańców, w tym 2.217 kobiet, na 1 km² przypada 49 osób.

W skład gminy wchodzi 14 sołectw.

W układzie sieci powiązań drogowych gmina Kielczygłów nie zajmuje szczególnej pozycji, gdyż przez teren gminy nie przebiegają ważne szlaki komunikacji drogowej, a do międzynarodowej trasy nr 8 Wrocław-Warszawa dzieli siedzibę gminy 9 km. Najbliżej położonymi miastami-węzłami drogowymi są: Szczerców i Pajęczno oraz Wieluń, Bełchatów i Radomsko.

Gmina posiada jednak dobrą komunikację kolejową dzięki przebiegającej przez jej teren magistrali kolejowej Śląsk-Porty i posiada stację węzłową rozdzielającą szlak kolejowy do Katowic i Częstochowy.

Obszar gminy położony jest na Nizinie Południowo-Wielkopolskiej, mezoregionie Kotliny Szczercowskiej (rozległej formy wklęsłej). Najniższy punkt wysokościowy znajduje się w sołectwie Obrów i wynosi 167,6 m n.p.m., a najwyższy w sołectwie Chorzew i wynosi 187,6 m n.p.m. Przeważająca część gminy jest położona na wysokości 170-180 m n.p.m.

Znaczny obszar gminy posiada mało urozmaiconą rzeźbę terenu określaną jako płaskorówninną (spadki do 1°) oraz niskofalistą i niskopagórkowatą (spadki 1-3 °). Różnica wysokości względnej nie przekracza tu 25 m. Tylko niewielki obszar w południowo-zachodniej części gminy zaliczyć można do typu rzeźby falistej i pagórkowatej (spadki 3-5 °).

Znaczący wpływ na ukształtowanie powierzchni miały zlodowacenia plejstocenyckie zwłaszcza stadiału warciańskiego. Wśród osadów polodowcowych dominują piaski, gliny i żwiry stanowiące morenę denną oraz osady fluwioglacjalne wypełniające obniżenia pradolinne, które lokalnie wypełniają piaski lub lokalnie torfowiska.

Obszar gminy odwadniany jest przez rzekę Nieciecz, stanowiącą jakby oś hydrograficzną, rzekę Strugę i system cieków bez nazwy oraz rowów otwartych.

Występowanie skał o różnej przepuszczalności powoduje zróżnicowany poziom wód gruntowych. Jurajski poziom wodonośny, z którego zaopatrywana jest większość wodociągów zbiorowych, cechuje duża wydajność i dobra jakość. Rozproszone osadnictwo wiejskie korzysta prawie wyłącznie z płytkich wód występujących w utworach czwartorzędowych, tzw. wierzchówkowych i aluwialnych odznaczających się małą zasobnością i znacznymi amplitudami wahań, rzadziej z wód śródglinowych i międzymorenowych.

Warunki klimatyczne charakteryzują się średnioroczną temperaturą powietrza wynoszącą około 8 °C. Najzimniejszym miesiącem jest luty -2,7 °C, a najcieplejszym lipiec 18,0 °C. Przeciętna długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 216 - 240 dni, a średnie roczne opady wahają się od 575 mm do 600 mm.

Surowce mineralne

Gmina Kielczygłów nie jest zasobna w złoża kopalin użytecznych. Występują tu pod niewielkim nakładem utworów czwartorzędowych surowce węglanowe, które reprezentowane są

przez złoża wapieni i margli astratu. Jest to nieeksploatowane złożo „Kule”, które tworzą wapienie colitowe, płytowe i koralowe. Miąższość złoża wynosi 42,4 m, a zasoby szacowane są 99,5 mln ton, powierzchnia 1,2 km². Zalegający w złożu surowiec nadaje się do produkcji klinkieru, cementu portlandzkiego, natomiast nie jest przydatny do produkcji wapna budowlanego, topników wielkopieczowych i wapna hutniczego.

Z surowców energetycznych występują złoża torfu. Na terenie gminy znajduje się około 50 % złoża „Obrów”. Średnia miąższość torfu wynosi 0,89 m, zapopielenie 18,6 %, zasoby 2.229 tys. m³, a zasoby gytii, które stanowią surowiec towarzyszący wynoszą 1.310 tys. m³. Torf wydobywano ręcznie i był eksploatowany do celów opałowych, w mniejszym zakresie dla potrzeb rolnictwa (nawozy, ściółka).

Na terenie gminy zostało zarejestrowanych 13 punktów występowania i eksploatacji surowców krzemionkowo-okruchowych, w tym jeden punkt z kruszywem grubym, 3 punkty z kruszywem mieszanym (piaszczysto-żwirowym), zaś w pozostałych punktach występują piaski drobne. W pd.-wsch. części gminy w (rejonie wsi Studzienica) i pn.-wsch. części gminy występują piaski polodowcowe. Rozpoznany obszar to Gumnisko. Zasoby surowcowe z obszaru „Gumnisko” szacuje się na 3,5 mln m³ piasków zwałowych (przydatnych w budownictwie) i 1,8 mln m³ piasków wydmowych. Surowce te mogą być wykorzystywane do lokalnych potrzeb budowlanych.

Wartości kulturowe

Historia Kielczygłowa nie jest odległa, choć według opracowania J. Kobierzyckiego sięga prawdopodobnie roku 1446 i dotyczy Andrzeja z Kielczygłowa. Królewski tytuł własności wsi, wchodzącej w skład uposażenia starostwa wieluńskiego potwierdzają wzmianki z XVI wieku. Wspomina się w lustracji z 1554 r. wieś „Kielcziglow”, którą zamieszkiwało 14 kmieci na 10 łanach i gdzie znajdowały się dwa niewielkie stawy z „młynikami”. Podobne opisy potwierdzają XVII-wieczne dokumenty.

Kielczygłów był własnością rządową w okresie porozbiorowym, a po upadku Powstania Listopadowego i wydzieleniu tzw. majoratu (stanowiącego uposażenie zasłużonych oficerów i urzędników carskich) staje się m.in. własnością hrabiego Nesselrode. Był on ojcem popularnej w kręgach artystycznych Marii Kalergis (1822-1874) zwanej Białą Damą, uczennicy Fryderyka Chopina oraz przyjaciółki wielu znanych twórców i polityków tego okresu, np. H. Heinego, F. Liszta, R. Wagnera. Do legendy przeszła jej znajomość z Cyprianem Kamilem Norwidem.

W Kielczygłowie urodził się Stanisław Pestkowski (1882-1937) działacz SDKPiL i międzynarodowego ruchu robotniczego, dyplomata, stracony w czasie czystek stalinowskich, a rehabilitowany w 1956 r.

Na cmentarzu w Kielczygłowie znajduje się mogiła 10 zamordowanych

16 XI 1942 r. łódzkich więźniów, a obok kościoła obelisk poświęcony tym zamordowanym.

Zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego

W skali powiatu, jak i województwa gmina nie wyróżnia się znaczącymi walorami przyrodniczymi. Największym bogactwem krajobrazu są kompleksy leśne, których znaczna koncentracja występuje w zachodniej części gminy.

Ochroną o randze pomników przyrody objęto 3 drzewa, są to dęby szypułkowe i lipa drobnolistna.

Gospodarka przestrzenna

Zgodnie z art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dniem 1 stycznia 2004 stracił ważność plan zagospodarowania przestrzennego

gminy Kielczygłów zatwierdzony uchwałą Nr XXII/65/81 Gminnej Rady Narodowej w Kielczygłowie z dnia 25 listopada 1981 roku.

Rada Gminy w Kielczygłowie w dniu 11 grudnia 2002 roku podjęła uchwałę Nr II/13/2002 o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kielczygłów. Prace nad opracowaniem nowego planu planuje się zakończyć w połowie 2006 roku.

Sieć osadnicza

Charakter osadnictwa na terenie gminy Kielczygłów nie odróżnia się od otaczającego ją obszaru sąsiadujących gmin oraz od obszaru Polski Środkowej. Głównym ogniwem sieci osadniczej gminy jest Kielczygłów, koncentrujący 12,1 % ogółu mieszkańców gminy. W nim mieszczą się wszystkie podstawowe placówki usług publicznych jak: Urząd Gminy, Policja, Bank Spółdzielczy, Gminy Ośrodek Kultury, Biblioteka Gminna, Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej, apteka, szkoła podstawowa, siedziba parafii, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, najwięcej placówek handlowych i usługowych oraz punktów gospodarczych.

Spośród 31 miejscowości wchodzących w skład 14 sołectw, poza wsią Chorzew (722 mieszkańców) - największą ludnościowo miejscowością w gminie, pozostałe nie przekraczają 300 mieszkańców. Są to więc wsie małe i średnie o rozproszonej zabudowie. Taki układ przestrzenny osadnictwa nie wpływa korzystnie na koszty wyposażenia w sieciowe urządzenia infrastruktury komunalnej (wodociągi, kanalizacja), które są ponadto zwiększone z powodu małej liczby odbiorców.

Wsie w Gminie Kielczygłów pełnią wyłącznie funkcję rolniczą, a tylko nieliczne (Kielczygłów, Chorzew, Brutus) posiadają niewielkie zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego (młynarstwo).

Peryferyjność położenia gminy w województwie łódzkim oraz sąsiedztwo dynamicznie rozwijającego się Bełchatowskiego Okręgu Przemysłowego, nie wpływały korzystnie na rozwój sieci osadniczej i przyczyniały się praktycznie do odpływu młodej siły roboczej poza obszar gminy. Osłabiło to potencjał demograficzny wielu miejscowości.

Obszar gminy ma stosunkowo niewiele ograniczeń przyrodniczych i infrastrukturalnych.

2. Demografia

Stan i struktura demograficzna

Gminę Kielczygłów zamieszkuje 4.451 osób (stan w dniu 31.12.2005 r.), w tym 2.217 kobiet, tj. 49,8 %. Średnia gęstość zaludnienia jest niska i wynosi 49 osób na 1 km². Liczba mieszkańców poszczególnych wsi wchodzących w skład gminy jest zróżnicowana i jedynie Chorzew oraz Kielczygłów można uznać jako duże, podczas gdy pozostałe to małe i średnie miejscowości. Tabela niżej przedstawia zaludnienie miejscowości wg sołectw.

Jak wynika z poniższej tabeli systematycznie spada ogólna liczba ludności gminy. Ludność zamieszkała w gminie wykazuje jednak równowagę płci, chociaż analiza zróżnicowania w poszczególnych grupach wiekowych wykazuje pewną deformację. Uwidacznia się niedobór kobiet w grupach wieku produkcyjnego i w wieku rozrodczym. Przewaga kobiet następuje dopiero po 50 roku życia. Niedobór kobiet w grupach wieku produkcyjnego ma więc negatywne skutki dla reprodukcji ludności i dla ekonomicznego rozwoju gminy. Nastęstwem tego stanu są m.in. zmniejszające się: udział i liczba dzieci w wieku przedszkolnym i szkoły podstawowej oraz spadek ilości zawieranych małżeństw.

Stan opisany wyżej ma znaczący wpływ na zmniejszenie przyrostu naturalnego.

Charakterystycznym również zjawiskiem dla gminy są migracje. W ostatnich latach widać nieznaczny odpływ ludności z obszaru gminy. Ujemne saldo migracji spowodowane jest przede wszystkim poszukiwaniem pracy przez młodych mieszkańców, której nie mogą znaleźć na terenie

gminy bądź w gminach ościennych. W ostatnim dziesięcioleciu nie zarejestrowano migracji zagranicznych.

Tabela nr 1. Wykaz miejscowości, sołectw i zaludnienia wg stanu na 31 grudnia w poszczególnych latach

Sołectwo	Nazwa wsi	Stan zaludnienia na 31 grudnia w latach					
		1990	1997	2000	2003	2004	2005
Kielczygłów	Kielczygłów	409	407	416	406	408	412
	Kielczygłów Okupniki	180	159	149	144	141	139
	Razem	589	566	565	550	549	551
Brutus	Brutus	168	163	155	146	151	151
	Otok	41	46	44	40	43	42
	Razem	209	209	199	186	194	193
Glina	Glina Duża	200	173	170	161	163	165
	Glina Mała	130	114	119	112	110	107
	Razem	330	287	289	273	273	272
Dryganek Duży	Dryganek Duży	165	166	164	163	165	161
	Dryganek Mały	24	24	22	22	23	23
	Kule	72	83	82	84	84	83
	Razem	261	274	268	269	272	267
Gumnisko	Gumnisko	135	137	134	126	126	123
	Podrwinów	68	65	72	77	79	77
	Beresie Duże	51	43	39	34	34	34
	Razem	254	245	245	237	239	234
Dąbrowa	Dąbrowa	136	127	121	118	119	109
	Pierzyny Duże	117	123	127	122	122	125
	Razem	253	250	248	240	241	234
Huta	Huta	66	65	64	62	64	67
	Pierzyny Małe	98	95	96	91	91	84
	Lipie	101	100	98	101	99	96
	Razem	265	260	258	254	254	247
Kielczygłówek	Kielczygłówek	169	162	155	161	160	163
	Kuszyna	153	154	134	123	123	127
	Razem	322	316	289	284	283	290
Kolonia Chorzew	Kolonia Chorzew	265	266	264	265	262	255
	Tuchań	147	140	130	135	132	131
	Razem	412	406	394	400	394	386
Chorzew	Chorzew	703	722	706	693	682	684
Osina Mała	Osina Mała	83	83	75	74	72	75
	Osina Duża	89	84	86	83	82	80
	Beresie Małe	57	62	56	50	55	54
	Razem	229	229	217	207	209	209
Obrów	Obrów	288	287	284	287	283	281
Studzienica	Studzienica	183	172	176	166	162	163
	Kol. Kielczygłów	131	129	127	133	134	130
	Razem	314	301	303	299	296	293
Skoczylasy	Skoczylasy	147	145	143	137	137	137
	Chruścińskie	94	87	93	90	89	92
	Ławiana	96	89	83	87	86	81
	Razem	337	321	319	314	312	310
Ogółem gmina		4 766	4 673	4 584	4 493	4 481	4 451

Tabela nr 2. Statystyka mieszkańców według wieku i płci na 31.12.2005 r.

wiek	0-2	3	4-5	6	7	8-12	13-15	16-17	18	19-65	19-60	> 65	> 60	Σ
Mężczyźni	48	23	59	23	20	127	109	63	33	1 432		297		2 234
Kobiety	59	20	31	23	24	149	98	68	30	1 153			562	2 217

wiek	0-2	3	4-5	6	7	8-12	13-15	16-17	18	19-65	19-60	> 65	> 60	Σ
Ogółem	107	43	90	46	44	276	207	131	63	1 432	1 153	297	562	4 451

3. Struktura gospodarcza

Sytuacja na rynku pracy - bezrobocie

Na terenie gminy Kiełczygłów stopa bezrobocia kształtuje się między 17% a 18%. Na dzień 31.12.2005 zarejestrowanych w Rejonowym Urzędzie Pracy w Pajęcznie było 238 osób. Jak widać w poniższej tabeli w latach 1999-2005 liczba bezrobotnych systematycznie się obniża. Jednak spadek liczby bezrobotnych w ostatnim roku jest dosyć zaskakujący. Liczba ta zmniejszyła się prawie o 25%. Mogły na to mieć wpływ coraz częstsze wyjazdy ludności do pracy do krajów Unii Europejskiej. Jednak poważnym problemem jest właśnie istnienie bezrobocia niezarejestrowanego, tzw. ukrytego, co związane jest między innymi z posiadaniem gospodarstw rolnych poniżej 2 ha przeliczeniowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, właściciele takich gospodarstw mogą zarejestrować się jako osoby bezrobotne, lecz tego nie robią.

Prawie połowa bezrobotnych to kobiety. Niekorzystnym zjawiskiem jest duży udział bezrobotnych pozostających bez pracy więcej niż 12 miesięcy, wynosi on bowiem 58,0 %, jak również duży jest udział osób nie posiadających prawa do zasiłku 90,8 %.

Tabela nr 3. Sytuacja na rynku pracy w gminie Kiełczygłów na dzień 31 grudnia w poszczególnych latach

Na dzień	Zarejestrowani bezrobotni wg wybranej kategorii				
	Ogółem	w tym:			
		Kobiety	Z prawem do zasiłku	W wieku 18-44 lata	Zarejestrowani powyżej 12 miesięcy
31,12,1999 r.	345	177	40	290	149
31,12,2000 r.	360	183	68	305	194
31,12,2001 r.	359	165	60	300	222
31,12,2002 r.	326	133	70	270	175
31,12,2003 r.	307	129	24	251	172
31,12,2004 r.	311	143	35	253	150
31,12,2005 r.	238	125	22	187	139

4. Rolnictwo i gospodarka leśna

Rolnictwo

Rolnictwo na terenie gminy Kiełczygłów oznacza się niskim poziomem rozwoju infrastruktury, technicznego wyposażenia gospodarstw rolnych. Do najważniejszych czynników naturalnych wywierających decydujący wpływ na produkcję rolną, jej strukturę i wydajność zaliczyć należy warunki klimatyczne i glebowe, rzeźbę terenu oraz stosunki wodne. Istotnym

czynnikiem w produkcji rolnej jest właśnie zmiana stosunków wodnych gleb wywołanych odwodnieniem związanym z uruchomieniem kopalni Bełchatów.

Użytki rolne stanowią 72 % powierzchni gminy. Na obszarze gminy przeważają gleby o niskiej klasie bonitacyjnej V i VI, które stanowią 80,5 % ogólnej powierzchni, a tylko 19,5 %, to gleby dobre III i IV klasy bonitacyjnej.

W gminie dominują niewielkie obszary gospodarstwa rolne. Średnia powierzchnia ogólna gospodarstwa indywidualnego wynosi około 6,0 ha.

W ostatnich latach w strukturze zasiewów nie nastąpiły istotne zmiany, a od kilku lat o jej kształcie decydują warunki przyrodnicze i tradycje uprawy. Ogólna powierzchnia zasiewów wynosiła 3270 ha, w tym zboża 2880 ha a pozostałe uprawy to ziemniaki, warzywa itp. (coraz większym zainteresowaniem cieszy się uprawa kukurydzy na zielonkę). W uprawie zbóż tradycyjnie największy udział ma żyto i mieszanki zbożowe.

Najważniejszą uprawą warzywniczą w gminie jest chrzan, którego powierzchnię uprawy szacuje się na około 300 ha. Chrzan jest jedną z najbardziej dochodowych upraw w gminie, co wielu gospodarstwom poprawiło opłacalność produkcji. Uprawy sadownicze mają marginalne znaczenie, a ich areal uległ zmniejszeniu. Największy udział w produkcji owoców stanowią jabłonie, a przebudowa upraw sadowniczych dotyczy głównie asortymentu odmianowego.

Ocenia się, że produkcja zwierzęca jest w ostatnim czasie mniej opłacalna. Zmalała hodowla bydła mlecznego w małych gospodarstwach ale widać nieznaczny wzrost hodowli bydła w gospodarstwach większych. Oprócz hodowli bydła dużym zainteresowaniem cieszy się również tucz trzody chlewnej.

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej widać rozwój większych gospodarstw rolnych. Małe gospodarstwa nie inwestują w swój rozwój.

W budynku Urzędu Gminy w Kielczygłowie działa doradztwo rolnicze, które współpracuje z rolnikami w ramach programów SOP i PROW.

Gospodarka leśna

Łączna powierzchnia lasów wynosi 1.464 ha. Skład siedliskowy porastających gminę drzewostanów stanowią przede wszystkim bory, w których dominującym gatunkiem jest sosna. Przeważają drzewostany młode do 40 lat. Nadzór nad lasami prywatnymi sprawuje Starostwo Powiatowe w Pajęcznie.

Z uwagi na bliskość Elektrowni i Kopalni Bełchatów oraz Kombinatu Cementowo-Wapienniczego w Działoszynie drzewostan narażony jest na oddziaływanie emitowanych pyłów i gazów z tych zakładów, jak również na skutki leja depresyjnego, szczególnie po uruchomieniu odkrywki Szczerców. Dlatego lasy wymagają systematycznej przebudowy, także ze względu na dużą ilość wydzielającego się posuszu.

5. Infrastruktura społeczna

Edukacja

W gminie Kielczygłów istnieją 2 szkoły: Szkoła Podstawowa w Chorzewie oraz Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Kielczygłowie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Kielczygłowie oraz Publiczne Gimnazjum Nr 1 w Kielczygłowie. Ogółem do szkół podstawowych i gimnazjum uczęszcza 501 uczniów. Od kilku lat liczba uczniów zmniejsza się.

Na terenie gminy nie występują szkoły ponadpodstawowe, a do tego typu szkół młodzież uczęszcza w najbliższych ośrodkach powiatowych, jak: Pajęczno, Wieluń, Bełchatów.

Istniejące szkoły obsługują następujące miejscowości:

Szkoła Podstawowa w Kielczygłowie obsługuje sołectwa: Brutus, Dąbrowa, Dryganek, Glina, Gumnisko, Huta, Kielczygłów, Kielczygłówek, Obrów, Osina, Skoczylasy, Studzienica.

Szkoła Podstawowa w Chorzewie obsługuje sołectwa: Chorzew, Kolonia Chorzew i wieś Tuchań. Do Publicznego Gimnazjum uczęszczają uczniowie z terenu całej gminy.

Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Kielczygłowie jest największą i najlepiej wyposażoną placówką oświatową w gminie. W 2004 r. przy istniejącym budynku szkoły podstawowej zostało wybudowane nowe gimnazjum z halą sportową.

Szkoła Podstawowa w Chorzewie jest placówką sześcioklasową, dysponującą 8 izbami lekcyjnymi z salą gimnastyczną.

W gminie Kielczygłów działa również Publiczne Przedszkole w Kielczygłowie z filią w Chorzewie. Do przedszkola uczęszcza 95 dzieci. Wychowaniem przedszkolnym objęte są wszystkie dzieci sześciolatnie oraz 75% dzieci pięcioletnich z terenu gminy Kielczygłów.

Potrzeby inwestycyjne i remontowe oświaty:

Konieczna jest wymiana stolarki okiennej w szkole w Chorzewie i w Kielczygłowie oraz remont elewacji budynków szkolnych wraz z termomodernizacją (ociepleniem ścian) w Kielczygłowie i Chorzewie. Niezbędna jest wymiana dachu w Szkole Podstawowej w Chorzewie. Niezmiernie ważną inwestycją jest wymiana kotłów c.o. obsługujących Szkołę Podstawową i Publiczne Gimnazjum w Kielczygłowie. Aby sprostać wymogom sanitarnym należy przeprowadzić modernizację bloku żywienia zbiorowego oraz dokonać wymiany okien, termomodernizacji i remontu c.o. w Publicznym Przedszkolu w Kielczygłowie.

Ochrona zdrowia

Jedyną placówką służby zdrowia w gminie Kielczygłów jest Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Kielczygłowie.

Powierzchnia użytkowa placówki wynosi 917,02 m², a budynek ten jest własnością Gminy Kielczygłów. W budynku funkcjonują gabinety: ogólny, pediatryczny, stomatologiczny, poradnia K, punkt pobrań materiałów do badań, pracownia EKG oraz gabinet fizykoterapii. Jest w nim zatrudnionych 15 pracowników, w tym 4 lekarzy (dwóch - choroby wewnętrzne, pediatra, stomatolog), 7 osób średniego personelu medycznego (6 pielęgniarek i położna), księgowa oraz 3 pracowników obsługi (2 sprzątaczkę i palacz). W budynku SPZPOZ znajduje się apteka prywatna.

Wobec braku w gminie poradni specjalistycznych i laboratorium analiz lekarskich, z tego rodzaju usług służby zdrowia mieszkańcy korzystają w placówkach w Pajęcznie, Bełchatowie i w Wieluniu.

W Kielczygłowie są 2 prywatne gabinety lekarskie.

SPZPOZ świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i podstawowej opieki stomatologicznej.

Budynek SPZPOZ wymaga remontu dachu, dostosowania do wymogów sanitarnych pomieszczeń i urządzeń zakładu. Renowacji powinna podlegać cała elewacja budynku wraz z termomodernizacją. Konieczna jest wymiana stolarki okiennej.

Kultura

Na terenie gminy działają dwie placówki upowszechniania kultury: Gminny Ośrodek Kultury w Kielczygłowie i Gminna Biblioteka w Kielczygłowie wraz z filiami w Chorzewie i Hucie. Placówki te finansowane są z budżetu gminy, dochody GOK uzyskiwane z wynajmu sali i organizacji imprez zasilają budżet gminy. W GBP w Kielczygłowie działa pracownia internetowa z której mogą korzystać wszyscy mieszkańcy gminy.

W gminie działa ludowy zespół artystyczny „Kielczygłowianie”. Przy OSP w Kielczygłowie działa orkiestra dęta licząca 36 członków.

Dobrze rozwinięte jest czytelnictwo. Dzięki pomocy Ministra Kultury oraz gminy GBP otrzymuje środki na powiększanie swojego księgozbioru. Jest to zadanie potrzebne, bowiem obecne ceny książek ograniczają zakup indywidualny mieszkańców.

Stan techniczny placówek bibliotecznych i GOK nie jest zadowalający i wymaga remontów. Szczególnie ważną inwestycją jest wymiana stolarki okiennej w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kielczygłowie. Wymiany okien wymaga również budynek Gminnego Ośrodka Kultury.

Sport, turystyka i rekreacja

W gminie działa Ludowy Zespół Sportowy w Kielczygłowie i Szkolne Kluby Sportowe. Wiodącą jest sekcja piłki nożnej LZS w Kielczygłowie, który uczestniczy w rozgrywkach piłkarskich klasy B.

Kluby finansowane są z budżetu gminy oraz otrzymują również wsparcie od sponsorów prywatnych. LZS w Kielczygłowie posiada swoje boisko z drobnym zapleczem gospodarczym. Poza sekcją piłki nożnej młodzież gminy Kielczygłów uczestniczy w turniejach i rozgrywkach powiatowej ligi siatkowej. Mieszkańcy mogą korzystać z nowo wybudowanej hali sportowej w Kielczygłowie oraz sali gimnastycznej w Chorzewie do spędzania czasu wolnego na sportowo.

Najpotrzebniejszą inwestycją jest budowa nowego boiska sportowego wraz z zapleczem. Konieczny jest również zakup nowego sprzętu sportowego dla klubów.

Gmina nie dysponuje bazą turystyczną, posiada jedynie 3 gospodarstwa agroturystyczne w Kolonii Chorzew, Ławianie i Skoczylasach. Na terenie gminy Kielczygłów mało rozpropagowana jest idea agroturystyki. Konieczne jest uświadamianie mieszkańców, że poprzez turystykę i rekreację można podnieść walory gminy i dochodowość własnych gospodarstw.

Opieka i pomoc społeczna

Zwiększająca się ilość problemów społecznych, a także ich specyfika, uzależniona od typu społeczeństwa, jak i warunków prawno-ekonomicznych, stawiają Gminę Kielczygłów przed niezwykle trudnym zadaniem. Od efektywności rozwiązywania problemów społecznych zależy bowiem funkcjonowanie społeczności lokalnej. Pełnię osiąga ona, gdy jest w stanie skutecznie realizować swoje cele oraz zaspokajać potrzeby swych członków na różnych płaszczyznach.

W zakresie pomocy społecznej gmina Kielczygłów realizuje zadania własne i zlecone.

Do najważniejszych zadań własnych gminy należą:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych i celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu,
- przyznawanie zasiłków w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad osobą ciężko chorą,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i podnoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,

- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- GOPS w Kielczygłowie również przyznaje i wypłaca świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych.

Mając na celu potrzebę ochrony najsłabszych mieszkańców gminy Kielczygłów w ramach lokalnych systemów wsparcia planuje się:

- dożywianie dzieci i młodzieży szkolnej z rodzin o małym dochodzie,
- w systemie wsparcia środowiskowego osób starszych i niepełnosprawnych świadczenie usług opiekuńczych domowych oraz półstacjonarnych w ośrodkach wsparcia typu dom dziennego pobytu, klub seniora,
- profilaktyka społeczna jako system działań zapobiegających występowaniu różnych odmian patologii – opracowywanie programów profilaktycznych szczególnie dla grup wykluczenia społecznego jak długotrwale bezrobotni, opuszczający zakłady karne, bezdomni, alkoholicy.

Budownictwo mieszkaniowe

Sytuacja mieszkaniowa w gminie nie odbiega zasadniczo od gmin sąsiadujących, jeśli chodzi o standard i wyposażenie. Głównym rodzajem budownictwa jest budownictwo indywidualne. Na terenie gminy znajduje się około 1.170 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej mieszkań około 111,1 tys. m².

Stopień wyposażenia mieszkań w instalacje - takie jak: wodociąg, ustęp splukiwany, łazienka, centralne ogrzewanie stanowi standard. Nie ma mieszkań wyposażonych w gaz ziemny z uwagi na brak sieci, jednak duża część gospodarstw domowych posiadała gaz propan-butan w butlach. Dystans, jaki dzieli gminę od innych gmin i miast w zakresie wyposażenia mieszkań, jest średni. Mieszkania zwodociągowane są w 99%.

Wiek zasobów mieszkaniowych jest zróżnicowany i prawie 3/4 przypada na okres po 1945 r. Stan techniczny budynków mieszkalnych można ogólnie ocenić jako dobry, choć wiele z nich nie spełnia wszystkich wymogów technicznych.

Ruch budowlany jest mały. W ostatnich latach wydawano rocznie przeciętnie 26 pozwoleń na budowę. Widać tendencję wzrostową. Brak uzbrojonych terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe dodatkowo hamuje jego rozwój na terenie gminy.

Ocenia się, że budownictwo mieszkaniowe w gminie ma charakter wyłącznie odtworzeniowy, a istniejące budynki są rozbudowywane i modernizowane.

Charakter architektoniczny budynków mieszkalnych nie wyróżnia się cechami budownictwa regionalnego i jest najczęściej w formie mało interesującej repliki budownictwa miejskiego, choć dostępność nowych rozwiązań architektonicznych powoduje z roku na rok poprawę atrakcyjności wyglądu budynków oraz zastosowanych rozwiązań.

6. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Do 1990 roku w wodociągi zbiorowe zaopatrzone były 3 wsie i 180 gospodarstw, a długość sieci wodociągowej wynosiła 6,5 km. Obecnie gmina Kielczygłów jest zwodociągowana w 99%. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 1213 gospodarstw. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi około 122,7 km. Wodociągi zbiorowe posiadają 33 wsie.

Średnie zużycie wody z wodociągów zbiorowych na 1 mieszkańca wynosi około 26 m³.

Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę z wodociągów zbiorowych z ujęcia wody w Kielczygłowie oraz ujęć w gminach sąsiednich, tj. Rząśnia i Szczerców.

Hydrofornia w Kielczygłowie zaopatruje w wodę poprzez sieć rozdzielczą miejscowości: Kielczygłów, Kolonia Kielczygłów i Studzienica. Ujęcie wody w Kielczygłowie ze studni głębinowej wykonanej w 1961 r. dostarcza wody jurajskie z głębokości 50 m. Wydajność ujęcia wynosi 50 m³/h. W okresie letnim wydajność ta jest niewystarczająca z uwagi na opadanie lustra wody. Konieczna wydaje się więc modernizacja stacji lub budowa nowej, co pozwoliłoby na uniezależnienie się od dostaw wody z sąsiednich gmin.

Hydrofornia zlokalizowana w Rząśni zaopatruje w wodę miejscowości: Chruścińskie, Skoczylasy, Jaworznicza, Okupniki, Dryganek Duży, Osina Duża i Mała, Beresie Małe, Tuchań, Kolonia Chorzew, Chorzew, Gumnisko, Podrwinów, Kule, Otok, Brutus, Wyręba, Gлина Mała.

Hydrofornia zlokalizowana w miejscowości Chabielice w gm. Szczerców zaopatruje wsi: Obrów, Dąbrowa, Pierzyny Duże i Małe, Huta, Lipie, Kielczygłówek, Kuszyna, Gлина Duża.

Hydrofornia zlokalizowana na terenie gminy Siemkowice zaopatruje w wodę wieś Beresie Duże.

Jakość wody dostarczanej odbiorcom nie budzi zastrzeżeń stacji SANEPID, w ujęciach wody usuwane są jedynie ponadnormatywne związki żelaza w odżelaziaczach (filtrach ciśnieniowych zamkniętych).

Na terenie gminy nie ma zakładowych ujęć wody.

Gospodarka ściekowa

Obecnie gmina Kielczygłów nie posiada zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej, ani komunalnej, czy zakładowej oczyszczalni ścieków. Urządzenia stosowane we wsiach do odprowadzania ścieków to suche ustępy, zbiorniki bezodpływowe, osadniki gnilne do odbiornika, dlatego bardzo pilna jest rozbudowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków.

W 2006 r. Gmina Kielczygłów zamierza pozyskać lokalizację z przeznaczeniem na oczyszczalnię ścieków w Kielczygłowie, wykupić działki na których ma ona powstać, a także przystąpić do wstępnych prac projektowych. Całość działań w tym zakresie została ujęta w opracowanym Programie Ochrony Środowiska uchwalonym przez Radę Gminy w Kielczygłowie.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy jest komunalne wysypisko śmieci zlokalizowane na gruntach wsi Studzienica. Wysypisko zajmuje powierzchnię około 1 ha i ma pojemność 31 560 m³. Zostało wykonane w 1994 r. i może funkcjonować do około 2015 r. Odpady nie są segregowane. We wsiach brak jest kontenerów do zbiorowego gromadzenia odpadów. Przewóz odpadów odbywa się we własnym zakresie.

Mieszkańcy gminy korzystają również z firm, które usługowo zajmują się odbiorem stałych odpadów komunalnych.

Problematyk gospodarowania odpadami została szczegółowo opracowana w Programie Ochrony Środowiska uchwalonym przez Radę Gminy w Kielczygłowie.

Elektroenergetyka

Obszar gminy obsługiwany jest przez Rejon Energetyczny w Wieluniu. W urzędzie gminy nie ma danych aby któreś gospodarstwo nie miało energii elektrycznej. Przez teren gminy przebiega linia WN 400 kV. Obszar obsługiwany jest liniami ŚN 15 kV i liniami NN. Część z nich z racji złego stanu i długich obwodów pilnie wymaga modernizacji. Występują rzadkie spadki napięć i niedobory mocy, co jest szczególnie istotne dla potencjalnie większych odbiorców (duże gospodarstwa rolne).

Oświetlenie uliczne oraz sieć linii elektroenergetycznej jest sukcesywnie rozbudowywana i modernizowana.

Telefonizacja, telekomunikacja

Gmina posiada bardzo dobrze rozwiniętą sieć telefoniczną i aktualnie działa na jej terenie dwóch operatorów, tj. Telekomunikacja Polska S.A. i Związek Gmin Ziemi Wieluńskiej. Z usług telekomunikacyjnych korzysta około 900 abonentów. Ocenia się, że aktualny stopień zaspokojenia zgłoszonych potrzeb z zakresu telekomunikacji wynosi 100 %.

W Chorzewie, Kielczygłowie i Hucie działają centrale telefoniczne typu EWSD Siemens z możliwością rozbudowy do pełnego pokrycia zapotrzebowania.

Ponadto mieszkańcy posiadają możliwość korzystania z istniejącej sieci telefonii komórkowej gdzie przekaźnik jednej z nich jest zlokalizowany w miejscowości Głina Mała co powoduje bardzo dobrą jakość połączeń.

Użytkownicy sieci telefonicznych korzystają z nowoczesnych urządzeń telekomunikacyjnych do transmisji informacji i danych.

Mieszkańcy dzięki rozwiniętej sieci telefonicznej jak i dzięki prywatnym operatorom mają również szeroki dostęp do internetu.

Ciepłownictwo i gazyfikacja

Gmina Kielczyglów nie posiada zorganizowanego źródła ciepła i systemu sieci przesyłowej. Ogrzewanie budynków opiera się na indywidualnych, najczęściej tradycyjnych, nośnikach energii. Dominuje ogrzewanie węglem i miałem, bowiem obejmuje około 99 % budynków.

Zmiany w strukturze nastąpią wraz z doprowadzeniem gazu przewodowego, który może być dostarczony w okresie perspektywicznym w związku zaplanowaną realizacją gazociągu wysokiego ciśnienia Gorzów Śląski-Wieluń- Działoszyn.

Wobec braku sieci gazowej mieszkańcy gminy zaopatrują się w gaz propan-butan w butlach u lokalnych dystrybutorów.

Drogownictwo

Przez teren gminy Kielczygłów nie przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie a jedynie gminne i powiatowe.

Drogi powiatowe mają łączną długość 42,6 km, w tym o nawierzchni utwardzonej 34,1 km.

Drogi gminne o łącznej długości 39,9 km, w tym o nawierzchni twardej 24,6 km, a 16,1 km o nawierzchni ulepszonej. Drogi rolnicze około 50 km.

Tabela nr 4. Rodzaje nawierzchni dróg w gminie Kielczygłów na dzień 31.12.2005 r.

Rodzaj nawierzchni dróg	powiatowe 42,6 km	gminne 39,9 km
asfaltowa	34,1	16,1
łuczniowa	8,5	3,2
brukowa		0,5
gruntowa ulepszona		4,6
gruntowa		15,3

Gęstość sieci dróg publicznych w km/km² wynosi około:

dróg powiatowych - 0,47

dróg gminnych - 0,44

Stan techniczny wielu odcinków dróg jest niezadowolający. Większość z nich jest zbyt wąska, a ich nawierzchnie są bardzo zużyte i wymagają remontów i modernizacji.

Spośród dróg powiatowych najpilniejszych zabiegów remontowych i modernizacyjnych wymagają odcinki: Pierzyny Małe-Dąbrowa, Chorzew-Kielczygłów-Pierzyny Duże, Kielczygłów-Rusiec, Kielczygłów-Pajęczno.

Na drogach gminnych w pierwszej kolejności należy przeprowadzić następujące remonty i modernizacje: drogi Gлина Mała, Dąbrowa Zalasy, Beresie Małe, Kol. Kielczygłów, Okupniki-Jaworznicza, Chorzew, Kielczygłów-Okupniki, Brutus, Osina Mała, Glinan Duża-Dryganek.

W ostatnich latach kierowano następujące środki gminne na inwestycje drogowe:

2001 r. - 42.574 zł,

2002 r. - 99.500 zł,

2003 r. - 333.499 zł,

2004 r. - 337.661 zł,

2005 r. - 704.285 zł.

Jak widać z powyższego zestawienia w ostatnich latach znacznie wzrosło tempo inwestycji drogowych na terenie gminy Kielczygłów.

Na terenie gminy znajdują się na drogach gminnych 3 mosty o długości 29,7 mb i powierzchni 197,85 m², w tym 2 betonowe (łącznie dł. 20,2 mb i pow. 136,1 m²) oraz 1 stalowy (dł. 12,0 mb i pow. 48,0 m²). Stan techniczny mostów jest dobry.

W gminie Kielczygłów są 2 stacje paliw w Kielczygłowie, zaopatrujące we wszystkie rodzaje paliw. Ponadto jedna z tych stacji posiada stację kontroli pojazdów.

Komunikacja kolejowa i drogowa

System drogowej komunikacji publicznej obsługuje PPKS w Wieluniu i Pajęcznie. Z aktualnego rozkładu jazdy wynika, że ilość połączeń dobowych jest największa z miejscowościami: Pajęczno, Wieluń, Działoszyn. Ponadto istnieją połączenia z Łodzią,

Radomskiem, Sieradzem, Częstochową, Konopnicą, Siemkowicami i Ruścem. Gmina posiada zatem słabe możliwości komunikowania się z siedzibą województwa i najbliższymi miastami średniej wielkości, a nie ma możliwości wpływu na przewoźników publicznych w kwestii uruchomienia dodatkowych linii, o ile nie jest to uzasadnione ekonomicznie.

Na terenie gminy jest 11 przystanków autobusowych, ich stan jest zróżnicowany, na ogół odpowiada współczesnym wymogom obsługi podróży. Remontom powinna być poddana połowa z przystanków, łącznie z budową właściwych zatok dla zatrzymujących się autobusów.

Podobnie jak na obszarze całego kraju na terenie gminy wystąpił gwałtowny wzrost motoryzacji indywidualnej. Szczególnie jest on zauważalny w samych miejscowościach, na wąskich drogach wiejskich a także w sąsiedztwie usług, gdzie często brakuje miejsc do parkowania.

Miejsca parkingowe znajdują się tylko w Kielczygłowie przed Samodzielnym Publicznym Zakładem Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz przy Urzędzie Gminy w Kielczygłowie. Istnieje zatem konieczność wybudowania nowych punktów parkingowych w centrum Kielczygłowa, gdyż to właśnie tam w godzinach 8.00 do 16.00 odbywa się największy ruch.

Na ternie gminy Kielczygłów istnieje też kilka firm przewozowych świadczących usługi transportowe na potrzeby innych podmiotów gospodarczych a także lokalnych gospodarstw rolnych. Są one posiadaczami głównie samochodów ciężarowych, ciągników siodłowych i naczep.

Wzrost motoryzacji podnosi jakość życia, co jest głównym celem gminy.

Przebiegająca przez teren gminy magistrala kolejowa Śląsk-Porty zapewnia lepszą łączność z krajowymi ośrodkami przemysłowymi. Najwięcej połączeń ze stacji Chorzew-Siemkowice posiada gmina z Częstochową, Zduńską Wolą Karsznice, Katowicami, Zduńską Wolą, Gdynią, Tarnowskimi Górami, Mysłowicami, Łodzią Kaliską i Herbami Starymi, choć wiele połączeń zostało w ostatnim czasie zlikwidowane.

Stacja kolejowa w Chorzewie-Siemkowicach może przeładowywać towary - dysponuje bocznica kolejową.

Straż pożarna

Na terenie gminy działa Państwowa Straż Pożarna z siedzibą w Pajęcznie. Funkcjonują również jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w ilości 8, które mają swoje zaplecza we wsiach: Kielczygłów, Chorzew, Głina Duża, Obrów, Skoczylasy, Brutus, Huta, Dryganek.

Jednostki OSP mają w swojej dyspozycji 7 samochodów (w tym 2 typu S1 i 1 typu S2), wszystkie wyposażone są w motopompy. Skromne wyposażenie jednostek OSP w sprzęt gaśniczy uzasadnia dalsze dofinansowanie na rzecz lepszego wyposażenia w sprzęt.

Dwie jednostki OSP w Kielczygłowie i w Chorzewie działają w ramach Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego i koszty ich działalności w części ponoszone są przez budżet państwa.

Koszty utrzymania jednostek ponoszone są jednak przez budżet gminy. Gmina zatrudnia 3 pracowników konserwujących sprzęt. Środki uzyskiwane z wynajmu pomieszczeń organizacje OSP przeznaczają na działalność statutową.

W 2005 r. w gminie odnotowano: 44 pożarów oraz 3 miejscowe zagrożenia. Ilość pożarów była dosyć duża ponieważ w porównaniu z rokiem 2004 wzrosła ona o 16 (2004 r. - 28 pożarów). Akcje ratownicze prowadzone są przez lokalne jednostki OSP ale zawsze przy udziale jednostki PPSP w Pajęcznie. Oprócz udziału w akcjach gaśniczych wszystkie jednostki przeprowadzają ćwiczenia i sprawdziany wyszkolenia bojowego, także w zawodach sportowo-pożarniczych. Jednostki OSP z tereny gminy Kielczygłów biorą też udział w akcjach gaśniczych w sąsiednich gminach.

7. Budżet gminy

Gmina Kielczygłów z racji swej rolniczej funkcji i niewielkiego potencjału gospodarczego nie jest samowystarczalna finansowo. Dochody własne stanowią około 18 % (w 2005 r.) i składają

się na to podatki i opłaty lokalne oraz udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa. Subwencje ogólne stanowią ponad połowę dochodów gminy. Dużym zastrzykiem finansowym są także dotacje ale ich wielkość w ostatnich latach zwiększyła się tylko z powodu realizacji przez GOPS świadczeń rodzinnych.

Szczegółowe dane o dochodach budżetu prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 5. Dochody budżetu Gminy Kielczygłów wg rodzajów w poszczególnych latach

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Ogółem	4 930,70	5 183,70	5 412,80	6 903,20	6 930,00
w tym:					
- podatki i opłaty lokalne	500,70	533,50	582,60	659,70	790,00
Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa - ogółem	302,10	300,60	300,70	448,50	480,00
w tym					
- od osób prawnych	0,70	2,30	2,90	6,70	5,00
- od osób fizycznych	301,40	298,30	297,80	441,80	475,00
Dotacja z budżetu państwa	525,90	596,80	489,70	726,90	1 292,10
Subwencja ogólna	3 151,10	3 361,60	3 778,40	4 290,00	3 941,70

* - dane przybliżone

Dochody Gminy Kielczygłów w ostatnich latach powoli zwiększają się. Ma na to wpływ przede wszystkim lepsza egzekucja podatków i opłat lokalnych, zwiększenie wpływ z podatków stanowiących dochód budżetu państwa, zwiększenie wpływów do budżetu środków od Wojewody, a także zwiększające się subwencje ogólne. Niestety gmina Kielczygłów nie pozyskała jeszcze środków unijnych lecz ma zamiar położyć na to działanie nacisk w 2006 r.

Struktura budżetu gminy Kielczygłów w latach 2001-2005 po stronie wydatków przedstawia się następująco:

Tabela nr 6. Wydatki budżetu Gminy Kielczygłów wg klasyfikacji budżetowej w poszczególnych latach

Wyszczególnienie	w zł				
	2001	2002	2003	2004	2005*
Razem budżet	4 606 598	5 153 375	6 985 304	7 087 191	6 433 000
w tym działy					
rolnictwo	4 132	500	1 466	1 500	750
zaopatrywanie w wodę	203 879	372 801	60 875	0	0
transport	205 247	175 361	429 675	424 703	821 000
działalność usługowa	0	0	0	33 502	3 500
administracja	944 325	1 079 617	1 107 163	1 061 507	1 081 000
urzędy państwowe	5 762	15 889	7 684	6 096	19 000
bezpieczeństwo publiczne	47 924	94 661	53 403	76 589	69 000
obsługa dochodów	0	0	0	12 284	15 000
różne rozl. i obsługa długu	23 434	2 176	17 549	134 801	133 000
oświata	1 997 093	2 166 918	4 093 843	4 307 055	2 772 000
ochrona zdrowia	21 841	24 436	31 212	28 423	30 800
opieka społeczna	444 524	447 666	405 386	630 990	928 000

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005*
edukacyjna opieka wychow.	422 050	462 494	452 466	98 188	277 000
gosp. komunalna	122 814	113 764	131 910	105 283	109 000
kultura i sztuka	153 590	178 103	181 664	152 186	155 750
kultura fizyczna	9 983	18 989	11 008	14 084	18 200

- - dane przybliżone

Jak wynika z powyższej tabeli w ostatnich latach największym obciążeniem dla budżetu jest oświata. Tak duże wydatki wynikały z budowy nowego gimnazjum wraz z halą sportową w Kiełczygłowie w latach 2003-2004. Mimo ukończenia budowy i tak w 2005 roku wydatki na oświatę wyniosły ponad 43% budżetu gminy. W ostatnich latach zwiększono wydatki na transport. Aż 85% wydatków na „Transport” to inwestycje drogowe. Dużym obciążeniem dla gminy jest również sama „administracja”. Aż 50% wydatków na administrację to wynagrodzenia. Gmina Kiełczygłów ponosi również duże koszty dotyczące obsługi kredytu zaciągniętego na budowę w/w gimnazjum. Od 2004 r. widać zwiększone wydatki na opiekę społeczną. Związane jest to przede wszystkim z obsługą przez GOPS świadczeń rodzinnych, na które gmina dostaje dotacje.

Małe dochody własne gminy i duże potrzeby są przede wszystkim powodem braku wniosków o środki unijne.

IV. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Kiełczygłów jest typową gminą rolniczą o słabo rozwiniętych innych funkcjach, tj. przemysłowo-usługowych. Położenie i warunki naturalne w pewnym stopniu ograniczają rozwój rolnictwa z uwagi na niski współczynnik bonitacji gleb. Niskie też są dochody gospodarstw rolnych. Aktualna sytuacja w rolnictwie, które znajduje się w okresie restrukturyzacji, związanej z dostosowaniem go do wymogów unijnych sprzyja wychodzeniu z tradycyjnego rolnictwa. Niewielkie obszarowo gospodarstwa rolne, rozdrobnione o nieukształtowanym i wielokierunkowym profilu produkcji dają niewielką towarową produkcję. Dochodami z działalności rolniczej niewielka część ogółu gospodarstw rolnych w pełni pokrywa swoje dochody gospodarstwa domowego. Świadczy to o dużym udziale ludności dwuzawodowej uzyskującej dodatkowe i uzupełniające dochody w innych rodzajach działalności. Zasadniczą jednak przesłanką rozwoju gminy powinno być nadal rolnictwo ukierunkowane na zaopatrzenie Bełchatowskiego Okręgu Przemysłowego, Łodzi i Częstochowy oraz dla zakładów przetwórczych.

Konieczne wydaje się przełamanie barier pasywnych tkwiących w społeczności lokalnej, które cechuje niezbyt wysoka aktywność i oczekiwanie na pomoc zewnętrzną. Społeczeństwo gminy mimo niedużego potencjału demograficznego, jest niezbyt młode, o małym udziale młodych kobiet, a udział ludzi wykształconych na poziomie średnim i wyższym jest niewielki. To zasadnicze czynniki wpływające hamująco na rozwój gminy.

Poziom przedsiębiorczości na terenie gminy jest również niewielki i stąd konieczne są działania wspierające rozwój przedsiębiorczości. Należy zatem rozpoznać i opracować program wsparcia finansowo-organizacyjnego działających na terenie gminy jednostek gospodarczych oraz utworzyć bank danych o pożądanym rodzajach działalności gospodarczej. Konieczne jest również zidentyfikowanie terenów o największej atrakcyjności dla kapitału zewnętrznego i opracowanie programu wyposażania ich w niezbędne elementy infrastruktury technicznej. Opracować i wdrożyć należy program promocji gminy z ukierunkowaniem na pozyskanie inwestorów zewnętrznych. Przedsiębiorczość musi być zatem postrzegana przez władze gminy jako proces długofalowy, nastawiony na działanie aktywizujące społeczność lokalną, inwestującą przede wszystkim w

potencjał ludzki. Dokonywać się to powinno głównie na drodze działań edukacyjnych, skierowanych do aktywnych mieszkańców gminy, a zwłaszcza do dzieci i młodzieży.

Wyposażenie w infrastrukturę techniczną w porównaniu z innymi gminami nie jest wystarczające. Jako dobre należy uznać zaopatrzenie w wodę. Podniosło to standard życia mieszkańców, może to mieć także wpływ na rozwój działalności gospodarczej i usługowej, a nawet turystyczno-rekreacyjnej.

Aktualnie najważniejszym problemem jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa i brak odpowiednich urządzeń oczyszczających ścieki (zanieczyszczenia socjalno-bytowe stanowią największe zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych), także nie najlepszy pod względem technicznym stan dróg, zarówno gminnych, jak i powiatowych. Władze gminy dostrzegając te problemy i zagrożenia przystępują do budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. Zamierzeniem jest również uporządkowanie gospodarki odpadami.

Niedostateczny jest również stan techniczny sieci energetycznej, a niepokoić może fakt niewielkiego zakresu modernizacji sieci w gminie.

W aspekcie „przyciągnięcia” potencjalnych inwestorów z zewnątrz wszystkie przedstawione problemy wymagać będą nadrobienia powstałych zaległości nie dalej niż do 2010 r. W przeciwnym razie dystans, dzielący gminę od innych lepiej wyposażonych w infrastrukturę techniczną, będzie się zwiększał. Spowodować to może „depresję” gospodarczą i utratę szans rozwojowych w najbliższych 10 - 15 latach.

V. ANALIZY SWOT - SEKTOROWE I ZBIORCZA

Analiza SWOT (siły, słabości, szanse, zagrożenia) jest podstawową techniką prowadzącą w sposób bezpośredni do identyfikacji celu głównego i celów strategicznych.

Analiza ta wynika z zapisów zawartych w diagnozie, opisujących stan rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz wyjaśniających przebieg i kierunki procesów rozwojowych. Obejmuje ona także badanie zewnętrznych okoliczności działania.

Prezentowana w dokumencie analiza SWOT została przeprowadzona zgodnie z wymogami metodologicznymi, tj. zawiera ona analizę sił i słabości w układzie wewnętrznym (dotyczącym obszaru gminy) oraz szans i zagrożeń w układzie zewnętrznym (obejmującym procesy w szeroko rozumianym otoczeniu).

Podstawą przeprowadzenia zbiorczej analizy SWOT były analizy sektorowe obejmujące najważniejsze dla rozwoju gminy dziedziny życia społeczno-gospodarczego, tj. gospodarkę, rolnictwo, infrastrukturę techniczną, infrastrukturę społeczną i ochronę środowiska.

Analiza SWOT - GOSPODARKA

Siły

1. Bliskość dużego rynku zbytu (Bełchatów, Częstochowa, Łódź, Śląsk) lokalnych surowców.
2. Dogodne połączenia komunikacyjne (szczególnie kolejowe) z regionem i krajem.
3. Wolne zasoby siły roboczej.
4. Wolne obiekty i urządzenia do wykorzystania i zagospodarowania.
5. Korzystne ukształtowanie terenu gminy.
6. Zrównoważony i zbilansowany budżet gminy.

Słabości

1. Brak aktualizacji planu zagospodarowania przestrzennego.
2. Niski poziom dochodów społeczeństwa lokalnego.
3. Ograniczona chłonność rynku miejscowego na produkty lokalne.
4. Brak oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej.
5. Niewystarczający poziom dochodów własnych gminy. Mały udział śr. na inwestycje w budżecie gminy.
6. Duży udział ludności gminy utrzymujący się z rolnictwa
7. Niedostateczna baza gastronomiczna, brak stałej bazy noclegowej
8. Brak miejsc pracy dla ludności o wykształceniu zasadniczym zawod.

Szanse

1. Położenie gminy w pobliżu odkrywki Szczerców.
2. Potencjalny wzrost zainteresowania inwestorów obszarami atrakcyjnymi dla rozwoju produkcji, usług i turystyki pod względem jakości środowiska.
3. Możliwość uzyskania środków pomocowych.
4. Możliwy wzrost popytu na działki przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne oraz produkcyjne i usługowe.
5. Dostępność i sąsiedztwo dużego rynku zbytu dla produktów rolniczych, w tym chrzanu.

Zagrożenia

1. Wysoka konkurencyjność w zbycie produktów rolnych i malejące rynki zbytu.
2. Realny spadek wpływów do budżetu.
3. Postępujące zubożenie społeczeństwa lokalnego.

Analiza SWOT - ROLNICTWO

Siły

1. Możliwość zdynamizowania specjalistycznych upraw dochodowych, zwłaszcza chrzanu.
2. Rozwijanie rolnictwa ekologicznego.
3. Potencjał wolnych i ukrytych zasobów siły roboczej.
4. Rozwój hodowli bydła.

Słabości

1. Słaba bonitacja gleb.
2. Duże rozdrobnienie gosp. rolnych.
3. Groźba wystąpienia deficytu wód dla rolnictwa.
4. Niska efektywność i dochodowość gospodarstw rolnych.
5. Mały areal produkcji specjalist. upraw o wysokiej dochodowości.
6. Niezadawalający poziom wiedzy zawodowej rolników.
7. Brak średnich i dużych przetwórci rolno-spożywczych.
8. Stosunkowo niski stopień technicznego wyposażenia gospodarstw rolnych.
9. Niedostateczny poziom zorganizowania rolników indywidualnych.
10. Brak alternatywnych miejsc pracy na obszarach wiejskich.
11. Niska dynamika rozwoju usług na obszarach wiejskich.

Szanse

1. Istnienie wielkiego rynku zbytu (Bełchatów, Częstochowa, Łódź, Śląsk).
2. Możliwość pozyskania nisko oprocentowanych kredytów dla rolnictwa i środków pomocowych.
3. Rosnące zainteresowanie w środowiskach wielkomiejskich produktami rolnictwa ekologicznego. rosnący popyt na zdrową żywność.
4. Zainteresowanie społeczeństwa rekreacją i agroturystyką.
5. Przeznaczenie części terenów rolnych o słabej bonitacji gleb pod tereny rekreacyjne i zalesienia.

Zagrożenia

1. Malejąca dochodowość pracy w rolnictwie.
2. Ograniczona konkurencyjność lokalnych produktów rolniczych.
3. Wzrost aktywności obszarów sąsiednich.
4. Niestabilna polityka rolna.
5. Obniżenie poziomu lustra wody gruntowej.

Analiza SWOT - INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Siły

1. Wysokie zaangażowanie i troska społeczeństw lokalnych w realizację zadań z zakresu infrastruktury technicznej.
2. Wysoka i dogodna dostępność komunikacji kolejowej.
3. Przebieg linii energetycznych wysokich napięć przez obszar gminy.
4. Wysoki poziom zwodociągowania gminy
5. Rozwiązywany problem składowania odpadów.

Słabości

1. Brak dokumentacji technicznej dla potrzeb:
  - kanalizacji,
  - gazyfikacji.
2. Brak sieci kanalizacyjnej i urządzeń oczyszczających ścieki komunalne.
3. Nie w pełni sprawny stan sieci i urządzeń elektroenergetycznych, zwłaszcza sieci niskiego napięcia i urządzeń transformatorowych.
4. Ograniczone w stosunku do potrzeb środki w budżecie gminy na rozwój infrastruktury.
5. Małe możliwości finansowe mieszkańców dla wspierania szybszego wyposażenia gospodarstw w niezbędną infrastrukturę techniczną.
6. Brak sieci gazowej.

Szanse

1. Realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia na Ziemi Wieluńskiej.
2. Możliwości pozyskania środków pomocowych i funduszowych (Unii Europejskiej) na rozwój infrastruktury technicznej.
3. Możliwości wykorzystania własnej siły roboczej w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych.
4. Udział finansowy zakładów pracy w budowę urządzeń infrastrukturalnych.

Zagrożenia

1. Ograniczone możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację infrastruktury z uwagi na wysoką konkurencyjność innych gmin oraz małe środki finansowe.
2. Odległy termin realizacji gazociągu.
3. Niedostateczne tempo modernizacji dróg wojewódzkich i powiatowych.
4. Ograniczanie dostępności i ruchu pasażerskiego i towarowego na trasie kolejowej Śląsk-Porty.
5. Brak rozwiązań systemowych umożliwiających władzom lokalnym realizację kosztownych inwestycji infrastrukturalnych.
6. Spadające zainteresowanie inwestorów terenami niezbrojonymi

Analiza SWOT - Infrastruktura Społeczna

Siły

1. Dobry stan techniczny obiektów oświatowych,
2. Dobry stopień zaspokajania potrzeb w zakresie:
  - szkolnictwa podstawowego,
  - opieki przedszkolnej,
  - kultury,
  - sportu,
3. Aktywna współpraca społeczeństwa lokalnego w zakresie realizacji zadań infrastruktury społecznej,
4. Istnienie zorganizowanych form życia kulturalnego w gminie:
lokalne zespoły ludowe oraz orkiestra dęta.

Słabości

1. Brak odpowiedniej bazy sportowej,
2. Niedostateczna ilość środków finansowych na rozbudowę i remonty obiektów oświatowych,

Szanse

1. Zainteresowanie sponsorów zewnętrznych finansowaniem działalności sportowej, kulturalnej i oświatowej.
2. Możliwość wykorzystania większej ilości imprez promocyjnych i kulturalno-folklorystycznych do rozpropagowania możliwości gospodarczych i wypoczynkowych.

Zagrożenia

1. Malejące dotacje państwa na prowadzenie działalności z zakresu oświaty i kultury,
2. Niż demograficzny

Analiza SWOT - Ochrona środowiska i turystyka

Siły

1. Dobry stan środowiska naturalnego,
2. Możliwość pozyskiwania runa leśnego,
3. Brak przemysłu uciążliwego dla środowiska,
4. Istnienie potencjalnej bazy dla agroturystyki,
5. Istnienie porozumień między-gminnych na rzecz realizacji wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska.

Słabości

1. Brak bazy turystyczno- hotelarskiej,
2. Brak środków finansowych w budżecie na zagospodarowanie atrakcyjnych terenów,
3. Brak promocji terenów rekreacyjnych.

Szanse

1. Zainteresowanie inwestorów i ludności terenami atrakcyjnymi pod względem jakości środowiska,
2. Występowanie wolnych obiektów do zagospodarowania w celach rekreacyjnych.

Zagrożenia

1. Brak możliwości finansowych pozyskiwania terenów,
2. Rosnące zanieczyszczenie wód gruntowych.

Analiza zbiorcza SWOT

Sily

1. Duży udział ludności w wieku produkcyjnym.
2. Dobry stan środowiska naturalnego,
3. Dogodne połączenie komunikacyjne z regionem i krajem
4. Dobry stopień zwodociągowania gminy,
6. Istnienie zorganizowanych form życia kulturalnego,
7. Przeznaczenie części terenów rolnych o słabej bonitacji gleb pod tereny rekreacyjne.

Słabości

1. Brak lokalnego kapitału,
2. Niska bonitacja gleb.
3. Niezabezpieczenie terenów pod budowę urządzeń infrastruktury oraz budownictwa mieszkaniowego w planie zagospodarowania przestrzennego,
4. Brak bazy gastronomicznej i hotelarskiej,
5. Brak lokalnych dużych przetwórci rolno-spożywczych,
6. Brak urządzeń infrastruktury technicznej: oczyszczalni, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej,
7. Niewystarczające środki na rozwój infrastruktury technicznej,
8. Niezadowalający rozwój sieci elektro-energetycznej,
9. Brak form zorganizowania rolników indywidualnych,
10. Brak dobrej bazy sportowej,
11. Ograniczona chłonność rynku na produkty lokalne,
12. Słabnący stopień rozwoju usług na terenach wiejskich.

Szanse

1. Rosnący popyt na zdrową żywność,
2. Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków pomocowych
3. Udział finansowy zakładów pracy w budowę urządzeń infrastrukturalnych
4. Możliwość wykorzystania wolnych zasobów siły roboczej do budowy infrastruktury technicznej w ramach robót publicznych,
5. Zainteresowanie inwestorów i ludności terenami atrakcyjnymi pod względem jakości środowiska.

Zagrożenia

Zagrożenia

1. Postępujące zubożenie społeczeństwa lokalnego,
2. Malejąca konkurencyjność lokalnych produktów rolnych,
3. Niewystarczające środki z budżetu państwa na realizację zwiększających się zadań samorządu,
4. Spadające zainteresowanie inwestorów terenami nieuzbrojonymi,
5. Niska dochodowość pracy w rolnictwie.

VI. CEL GŁÓWNY I CELE STRATEGICZNE PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KIEŁCZYGLÓW

CEL GŁÓWNY

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy z zachowaniem walorów środowiska naturalnego.

CELE STRATEGICZNE

1. Wspieranie procesów restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa
2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej
3. Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej
4. Ochrona walorów środowiska naturalnego
5. Podniesienie atrakcyjności gminy dla turystyki i wypoczynku oraz budownictwa
6. Inwestowanie w człowieka
7. Doskonalenie zarządzania gminą.

1. Wspieranie procesów restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa

Dostosowywanie struktury zasiewów upraw polowych i pod osłonami do potrzeb rynku i przetwórstwa.

Cele operacyjne:

- A. Tworzenie warunków do podnoszenia dochodowości produkcji rolniczej
- B. Tworzenie nowych instytucji wiejskich
- C. Stymulowanie i wspieranie przemian w strukturze indywidualnych gospodarstw rolnych w celu poprawy struktury agrarnej
- D. Poprawa efektywności produkcji rolniczej
- E. Rozwijanie rolnictwa ekologicznego
- F. Podniesienie wiedzy zawodowej rolnika.

A. Tworzenie warunków do podnoszenia dochodowości produkcji rolniczej:

- organizowanie szkoleń i kursów promujących nowe uprawy roślin dochodowych,
- opracowanie zasad współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz innymi organizacjami rolniczymi, a także z podmiotami produkcyjnymi i obrotu rolnego w zakresie działań na rzecz efektywności gospodarowania i jakości produktów rolniczych.

B. Tworzenie nowych instytucji wiejskich:

- reaktywowanie różnych form ruchu spółdzielczego na wsi,
- wspieranie inicjatyw powoływania organizacji, stowarzyszeń i związków producentów rolnych, hodowców, plantatorów jednoczących rolników,

- stworzenie jednostki gospodarczej dokonującej skupu płodów rolnych,
- wspieranie różnych form pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej.

C. Stymulowanie i wspieranie przemian w strukturze indywidualnych gospodarstw rolnych w celu poprawy struktury agrarnej:

- umacnianie większych gospodarstw rodzinnych.

D. Poprawa efektywności produkcji rolniczej:

- poprawa opłacalności produkcji chrzanu,
- rozwój hodowli zgodnie z potrzebami jakościowymi przemysłu przetwórczego,
- efektywne wykorzystywanie czynników produkcji,
- rozwijanie warzywnictwa (zwłaszcza chrzanu) i kwaciarstwa,
- podjęcie upraw ziół dla przemysłu farmaceutycznego.

E. Rozwijanie rolnictwa ekologicznego:

- okresowe organizowanie kursów i akcji informacyjnych wśród rolników,

F. Podniesienie wiedzy zawodowej rolnika:

- udział rolników w kursach szkoleniowych,
- rozwój specjalizacji zawodowej rolników na określone kierunki produkcji,
- zwiększanie udziału rolników z wykształceniem wyższym i średnim rolniczym poprzez kierowanie młodzieży do średnich i wyższych szkół rolniczych.

2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej

Cele operacyjne:

A. Wspieranie działań na rzecz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości

B. Ograniczanie bezrobocia

C. Wykorzystanie mienia komunalnego i innych niezagospodarowanych środków trwałych i nieruchomości na terenie gminy dla rozwoju przedsiębiorczości.

A. Wspieranie działań na rzecz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości:

- opracowanie gminnego programu rozwoju przedsiębiorczości,
- współdziałanie z istniejącymi ośrodkami wspierania przedsiębiorczości i agencjami rozwoju regionalnego,
- stosowanie preferencji i ulg podatkowych dla nowych podmiotów gospodarczych lokujących się na terenie gminy oraz dla istniejących firm wydatnie zwiększających zatrudnienie,
- pomoc w organizacji szkoleń w zakresie zarządzania firmą i marketingu,
- zorganizowanie w gminie sprawnego systemu informacji gospodarczej,
- zwiększenie promocji gminy na zewnątrz,
- mobilizacja środowisk lokalnych do podejmowania inicjatyw gospodarczych.

B. Ograniczanie bezrobocia:

- lepsze wykorzystywanie środków na:
  - roboty publiczne i interwencyjne,
  - pożyczki na tworzenie nowych miejsc pracy,
  - przekwalifikowania

- prowadzenie programów specjalnych,
- promowanie zatrudnienia bezrobotnych przy inwestycjach gminnych przez wykonawców prac w ramach zamówień publicznych,
- stworzenie systemu ulg i preferencji podatkowych wynikających z kompetencji gminy dla promowania samozatrudnienia i kreowania nowych miejsc pracy,
- organizowanie szkoleń przy współudziale Rejonowego Urzędu Pracy w Pajęcznie.

C. Wykorzystanie mienia komunalnego i innych niezagospodarowanych środków trwałych i nieruchomości na terenie gminy dla rozwoju przedsiębiorczości:

- wydzierżawienie budynków, działek
- gromadzenie i upowszechnianie informacji o wolnych obiektach produkcyjnych, nieruchomościach i zbędnych produkcyjnych środkach trwałych (np. maszyny, urządzenia, środki transportowe itp.)

3. Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej

Cele operacyjne:

A. Poprawa lokalnych warunków komunikacyjnych

B. Rozwój urządzeń i sieci wodociągowo-kanalizacyjnych

C. Modernizacja i poprawa funkcjonowania systemu energetycznego

D. Rozszerzenie i poprawa usług telekomunikacyjnych

E. Pozyskanie zewnętrznych środków pomocowych dla realizacji infrastruktury w gminie.

A. Poprawa lokalnych warunków komunikacyjnych:

- modernizacja i nowe inwestycje drogowe na terenie gminy,
- modernizacja zatok i przystanków komunikacji PKS,
- budowa chodników w miejscowościach: Obrów, Chorzew, Kielczygłówek, Pierzyny, Dąbrowa, Huta,
- budowa parkingów i skwerów w Kielczygłowie i w Chorzewie,
- utrzymanie przynajmniej obecnego poziomu obsługi ludności przez komunikację zbiorową (samochodową i kolejową),
- zwiększenie bezpieczeństwa na drogach gminnych i powiatowych,

B. Rozwój urządzeń i sieci wodociągowo-kanalizacyjnych:

- rozbudowa hydroforni w Kielczygłowie,
- skanalizowanie zbiorowo w dwóch etapach rozwojowych miejscowości o zwartej zabudowie:
  - opracowanie dokumentacji na sieć kanalizacyjną dla Kielczygłowa,
  - budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kielczygłowie.

C. Modernizacja i poprawa funkcjonowania systemu energetycznego:

- wymiana stacji transformatorowych,
- modernizacja sieci niskiego napięcia.

E. Pozyskanie zewnętrznych środków pomocowych dla realizacji infrastruktury w gminie:

- opracowanie wykazu pomocowych środków zewnętrznych (krajowych i unijnych) na realizację zadań z zakresu infrastruktury,
- występowanie z wnioskami o dofinansowanie zamierzonych zadań na inwestycje infrastrukturalne w gminie do:
  - a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
  - b) Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska,
  - c) ZPORR,
  - d) Wojewody Łódzkiego
  - e) innych instytucji pomocowych,
- dokonanie analizy możliwości zaciągnięcia preferencyjnych kredytów na realizację wybranych i najpilniejszych zadań.

4. Ochrona walorów środowiska naturalnego

Cele operacyjne:

A. Właściwe użytkowanie, ochrona i kształtowanie żywych zasobów przyrody

B. Ochrona gleb przed degradacją

C. Ochrona zasobów wód powierzchniowych

D. Ochrona przed hałasem

E. Ochrona powietrza atmosferycznego.

A. Właściwe użytkowanie, ochrona i kształtowanie żywych zasobów przyrody:

- **zachowanie lasów, jako najważniejszego składnika równowagi ekologicznej.** Stymulowanie rolników do zalesiania gruntów prywatnych. Zmniejszanie powierzchni zrębów dewastacyjnych (zarówno w lasach państwowych, jak i prywatnych),
- zwiększenie powierzchni ekologicznego systemu obszarów chronionych (rezerwaty przyrody, użytki ekologiczne, pomniki przyrody).

B. Ochrona gleb przed degradacją:

- zagospodarowanie dzikich wysypisk odpadów stałych,
- zorganizowanie we wszystkich miejscowościach punktów gromadzenia odpadów komunalnych wraz z ich segregacją,
- opracowanie programu i zachęcanie podmiotów gospodarczych do tworzenia punktów skupu surowców wtórnych (np. części samochodowych, złomu, makulatury) i ich przerobu,
- preferowanie lokalizacji podmiotów gospodarczych o technologiach mało- i bezodpadowych lub stosujących zamknięte obiegi wody.

C. Ochrona zasobów wód powierzchniowych:

- realizacja programu gospodarki ściekowej w gminie,
- właściwa konserwacja urządzeń melioracyjnych,
- budowa zbiorników małej retencji: zbiornika „Wyręba” na rzece Nieciecz, regulacja rzek i cieków wodnych,

E. Ochrona powietrza atmosferycznego:

- doprowadzenie do 2015 r. gazu do 30 % gospodarstw domowych,
- modernizacja technik spalania i przechodzenia na techniki ekologicznie bezpieczniejsze,
- wymiana kotłowni opalanych węglem na gaz bądź olej opałowy,
- instalowanie urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych oraz ich właściwa eksploatacja (np. w piekarniach, młynach).

5. Podniesienie atrakcyjności gminy dla rozwoju turystyki i wypoczynku oraz budownictwa

Cele operacyjne:

- A. Promocja walorów środowiska przyrodniczego i turystycznego gminy*
- B. Rozszerzenie form i podnoszenie jakości poziomu usług turystycznych*
- C. Rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej.*

A. Promocja walorów środowiska przyrodniczego i turystycznego gminy:

- wydanie folderu ukazującego turystyczne i przyrodnicze walory gminy,
- promowanie walorów w mediach (prasa, radio, telewizja), zwłaszcza w aglomeracji łódzkiej, Bełchatowie, Częstochowie (zwłaszcza działek rekreacyjnych gospodarstw agroturystycznych),
- udział gminy w targach turystycznych (wspólnie z innymi gminami).

B. Rozszerzenie form i podnoszenie jakości poziomu usług turystycznych:

- organizowanie imprez turystycznych i rekreacyjnych o charakterze ponad gminnym,
- opracowanie i wyznaczenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej,
- opracowanie programu estetyzacji miejscowości o dużej atrakcyjności turystycznej i poprawy estetyki terenów zielonych.

C. Rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej:

- opracowanie strategii rozwoju turystyki w gminie wspólnie z gminami sąsiadującymi,
- zweryfikowanie w „Studium zagospodarowania przestrzennego gminy” terenów przeznaczonych pod rekreację i budownictwo letniskowe,
- opracowanie wykazu atrakcyjnych wolnych terenów do zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego,
- urządzenie pól namiotowych, campingów i parkingów w rejonie doliny Niecieczy i Strugi,
- rozwijanie sieci gospodarstw agroturystycznych,
- opracowanie systemu preferencji dla podmiotów gospodarczych inwestujących w rozwój turystyki i rekreacji.

6. Inwestowanie w człowieka

Cele operacyjne:

- A. Edukacja społeczeństwa*
- B. Systematyczna poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy*
- C. Kultywowanie i rozwój kultury*
- D. Rozwój kultury fizycznej i sportu*
- E. Społeczna pomoc środowiskowa i instytucjonalna mieszkańcom*
- F. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego*

A. Edukacja społeczeństwa:

- rozpoznanie wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Pajęcznie potrzeb pracodawców w zakresie pożądaných kwalifikacji pracowników oraz współpraca w organizacji kursów zmieniających i podnoszących kwalifikacje,
- podjęcie działań przez władze gminy na rzecz przełamywania psychologicznych barier zmiany kwalifikacji (organizacja spotkań i seminariów dla bezrobotnych ukazujących korzyści i szanse wynikające ze zmiany kwalifikacji),
- przeprowadzenie specjalistycznego szkolenia dla liderów w celu pozyskania umiejętności prezentacji, pozyskiwania funduszy na działalność gospodarczą, rozwój infrastruktury, kultury, sportu i turystyki oraz ochronę środowiska,
- podjęcie szkolenia nauczycieli w zakresie przekazywania na lekcjach przedmiotowych wiedzy z ekonomii stosowanej (umożliwianie młodzieży zdobycia wiedzy ekonomicznej i stosowania jej w praktyce, np. przez tworzenie młodzieżowych firm uczniowskich), promowanie ekonomicznych postaw wśród młodzieży,
- wspieranie nowoczesnych form kształcenia na terenie gminy poprzez opracowanie wspólnie z władzami oświatowymi programu rozwoju różnorodnych profili i form kształcenia w systemie oświaty szkolnej i pozaszkolnej,
- opracowanie wspólnie z ośrodkiem doradztwa rolniczego i innymi instytucjami otoczenia rolnictwa programu kształcenia rolników w wybranych dziedzinach (np. hodowli, upraw polowych, pozyskiwania i wykorzystywania kredytów preferencyjnych i komercyjnych, uzyskiwania dochodów z innych pozarolniczych rodzajów działalności),
- zatrudnianie kadry pedagogicznej wyłącznie z wyższym wykształceniem o dużej wiedzy i umiejętnościach poza profilem wykształcenia,
- przeprowadzenie niezbędnych remontów Szkół Podstawowych w Kielczygłowie i Chorzewie oraz wyposażenie ich w nowoczesne pomoce naukowe i sprzęt komputerowy.

B. Systematyczna poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy:

- pomoc i współdziałanie ze służbami medycznymi,
- poprawa wyposażenia w sprzęt i urządzenia do diagnostyki badań w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Kielczygłowie,
- zwiększenie zakresu profilaktycznej opieki lekarskiej i stomatologicznej w szkołach.

C. Kultywowanie i rozwój kultury:

- podtrzymywanie zwyczajów ludowych i kultywowanie tradycji,
- wspieranie kapeli ludowej w Kielczygłowie i orkiestry dętej,
- stwarzanie warunków dla młodzieży do uczestnictwa w imprezach kulturalnych, pracy w zespołach tanecznych i muzycznych.

D. Rozwój kultury fizycznej i sportu:

- budowa boiska sportowego wraz z bieżnią dla potrzeb szkoły i młodzieży,
- pomoc działaczom sportowym w szkołach w organizacji imprez sportowych i zawodów.

E. Społeczna pomoc środowiskowa i instytucjonalna mieszkańcom:

- materialna pomoc doraźna rodzinom najuboższym, samotnym matkom i dzieciom z rodzin niepełnych,
- rozszerzanie pomocy w zakresie opiekuńczym dla ludzi w podeszłym wieku,
- wspieranie i współpraca z organizacjami społecznymi, fundacjami, stowarzyszeniami i organizacjami kościelnymi w celu udzielania pomocy i prowadzenia do integracji ze środowiskiem osób wymagających pomocy,
- współdziałanie z instytucjami w zakresie przekwalifikowań, nauki zawodu, poszukiwania pracy,
- utworzenie „Klubu Seniora”.

F. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego:

- opracowanie programu współpracy samorządu w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców,
- wspieranie działań policji mających na celu usunięcie lub ograniczenie zagrożeń.

7. Doskonalenie zarządzania gminą

Cele operacyjne:

- A. *Podnoszenie kwalifikacji osób działających w samorządzie terytorialnym i władzach lokalnych.*
- B. *Poprawa przepływu informacji na zewnątrz i wewnątrz Urzędu Gminy.*
- C. *Działania na rzecz zwiększenia wpływów własnych do budżetu i z innych źródeł.*

A. Podnoszenie kwalifikacji osób działających w samorządzie terytorialnym i władzach lokalnych:

- udział w szkoleniach, kursach dotyczących administracji samorządowej,
- promowanie samokształcenia pracowników samorządowych,
- kierowanie pracowników na studia podyplomowe i specjalistyczne kursy celem podnoszenia kwalifikacji.

B. Poprawa przepływu informacji na zewnątrz i wewnątrz Urzędu Gminy:

- pełna komputeryzacja urzędu gminy wraz z systemem teletransmisji danych przy pomocy środków informatycznych do administracji rządowej (wojewódzkiej i rejonowej) i gmin wraz z oprogramowaniem usprawniającym pracę komórek wewnętrznych urzędu i obsługi petentów (finansowo-księgowo, podatkowe, płacowe, kadrowe itp.),
- zakup urządzeń powielających (kserujących) informacje i dokumenty,
- modernizacja i wyposażenie urzędu gminy.

C: Działania na rzecz zwiększenia wpływów własnych do budżetu i z innych źródeł:

- utrzymanie rentowności urządzeń wodociagowych (w przyszłości kanalizacyjnych i oczyszczających ścieki) poprzez obniżanie kosztów eksploatacji.

VII. PLANOWANE INWESTYCJE W LATACH 2006 – 2013

Tabela nr 7. Planowane inwestycje w latach 2006 – 2013

	<i>Nazwa planowanego zadania</i>	<i>Rok realizacji</i>	<i>Nakłady w tys. zł*</i>	<i>Źródła finansowania</i>		
				<i>Środki własne</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Inne</i>
	Drogi gminne					
1	Budowa drogi Glina Mała	2006	74,10	42,90	31,20	
2	Budowa drogi Dąbrowa - Zalasy	2006	72,20	41,80	30,40	
3	Budowa drogi Beresie Małe	2006	54,20	31,40	22,80	
4	Budowa drogi Kol. Kielczyglów	2006	66,50	38,50	28,00	

	<i>Nazwa planowanego zadania</i>	<i>Rok</i>	<i>Nakłady</i>	<i>Źródła finansowania</i>		
5	Budowa drogi Okupniki - Jaworznicza	2006	66,50	38,50		28,00
6	Budowa drogi Chorzew	2006	64,60	37,40		27,20
7	Budowa drogi Kielczygłów - Okupniki	2006	61,80	35,80		26,00
8	Budowa drogi Brutus	2006	76,00	44,00		32,00
9	Budowa drogi Osina Mała	2007	95,00	28,50	57,00	9,50
10	Budowa drogi Glina Duża - Dryganek	2007	161,50	48,45	96,90	16,15
11	Budowa drogi Tuchań	2007	47,50	14,25	28,50	4,75
12	Budowa drogi Brutus	2007	95,00	28,50	57,00	9,50
13	Budowa drogi Chorzew	2007	66,50	19,95	39,90	6,65
14	Budowa drogi Chorzew - Marchewki	2008	247,00	74,10	148,20	24,70
15	Budowa drogi Glina Mała - Marcecin	2008	180,50	54,15	108,30	18,05
16	Budowa drogi Lipie – Beresie Duże	2008	247,00	74,10	148,20	24,70
17	Budowa drogi Beresie Małe	2009	95,00	28,50	57,00	9,50
18	Budowa drogi Kuszyna - Radoszewice	2009	190,00	57,00	114,00	19,00
19	Budowa drogi Jaworznicza - Kielczygłów	2009	57,00	17,10	34,20	5,70
20	Budowa drogi Osina – Dryganek - Huta	2010	171,00	51,30	102,60	17,10
21	Budowa drogi Ławiana	2010	95,00	28,50	57,00	9,50
22	Budowa drogi Kol. Chorzew	2010	85,50	25,65	51,30	8,55
23	Budowa drogi Kielczygłów	2010	95,00	28,50	57,00	9,50
24	Budowa drogi Skoczylasy - Studzienica	2011	95,00	28,50	57,00	9,50
25	Budowa drogi Beresie Duże - Gumnisko	2011	285,00	85,50	171,00	28,50
26	Budowa drogi Dryganek Mały – Glina M.	2011	95,00	28,50	57,00	9,50
27	Budowa drogi Wyręba	2012	47,50	14,25	28,50	4,75
28	Budowa drogi Skoczylasy - Chruścińskie	2012	47,50	14,25	28,50	4,75
29	Budowa drogi Huta	2012	47,50	14,25	28,50	4,75
	Chodniki					
30	Chodnik - Kielczygłów ul. Tysiąclecia	2006	10,00	7,00		3,00
31	Chodnik – Kielczygłów ul. Świerczewskiego	2006-2008	30,00	21,00		9,00
32	Chodnik – Kielczygłów ul. Piotrkowska	2006-2008	30,00	21,00		9,00
33	Chodnik – Chorzew (do szkoły)	2007-2009	25,00	17,50		9,00
34	Chodnik – Chorzew (do torów)	2007-2009	10,00	7,00		3,00
35	Chodnik – Pierzyny Małe	2008	80,00	56,00		24,00
36	Chodnik - Obrów	2006-2007	10,00	7,00		3,00
	Parkingi, place i skwery					
37	Budowa parkingu w centrum Kielczygłowa	2006-2007	40,00	12,00	24,00	4,00
38	Budowa parkingu koło cmentarza w w Kielczygłowie	2009	40,00	12,00	24,00	4,00
39	Zagospodarowanie centrum Kielczygłowa (skwer)	2006-2007	40,00	12,00	24,00	4,00
40	Zagospodarowanie terenu byłego SKR	2009	10,00	10,00		
	Budownictwo					
41	Budowa przystanku PKS w Studzienicy	2006	3,00	3,00		
42	Budowa przystanku PKS w Glinie	2006	3,00	3,00		
43	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kielczygłowie	2008	200,00	60,00	120,00	20,00

	<i>Nazwa planowanego zadania</i>	<i>Rok</i>	<i>Nakłady</i>	<i>Źródła finansowania</i>		
44	Termomodernizacja budynku Gminnego Ośrodka Zdrowia	2009	150,00	45,00	90,00	15,00
45	Termomodernizacja Przedszkola w Kielczygłowie i GOK w Kielczygłowie	2009	100,00	30,00	60,00	10,00
46	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Chorzewie	2008	150,00	45,00	90,00	15,00
47	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Kielczygłowie	2010	100,00	30,00	60,00	10,00
48	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	2010	400,00	120,00	240,00	40,00
49	Remont kapitalny – modernizacja budynku przy ul. Piotrkowskiej	2007-2008	100,00	30,00	60,00	10,00
50	Termomodernizacja Gminnej Biblioteki Publicznej	2009	80,00	24,00	48,00	8,00
51	Zagospodarowanie budynków po szkołach w Glinie, Hucie oraz Obrowie.	2007-2008	200,00	60,00	120,00	20,00
52	Wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe	2006	50,00	50,00		
	Kultura fizyczna i sport					
53	Pełna modernizacja boiska w Kielczygłowie	2007-2008	150,00	45,00	90,00	15,00
54	Budowa boiska zastępczego w Glinie	2013	10,00	10,00		
	Gospodarka komunalna i ochrona środ.					
55	Budowa oczyszczalni ścieków w Kielczygłowie	2007-2009	3 000,00	900,00	1 800,00	300,00
56	Kanalizacja wsi Kielczygłów, Gumnisko Kol. Kielczygłów, Studzienica, Kule Otok, Okupniki	2008-2010	10 000,00	3 000,00	6 000,00	1 000,00
57	Wymiana rur azbestowych wodociągu w Kielczygłowie	2008-2010	800,00	240,00	480,00	80,00
58	Modernizacja oświetlenia ulicznego	2011	200,00	60,00	120,00	20,00
59	Budowa zbiornika małej retencji „Wyreba”	2012	1 500,00	450,00	900,00	150,00
60	Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Nieciecz w miejscowości Obrów	2013	1 500,00	450,00	900,00	150,00

* dane szacunkowe

VIII. REALIZACJA CELÓW

Cele wymienione w poprzednich rozdziałach Gmina Kielczygłów będzie starała się realizować we własnym zakresie, lecz ma świadomość, że większości z nich nie jest w stanie osiągnąć sama. Tak duża ilość zadań i projektów zmusi gminę w przyszłości do skorzystania z pomocy strukturalnych Unii Europejskiej.

W Polsce wzrost rozwoju regionalnego wdrażany jest za pomocą pięciu jednofunduszowych sektorowych programów operacyjnych (SPO), dotyczących wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw, rozwoju zasobów ludzkich, restrukturyzacji i modernizacji sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich, rybołówstwa i przetwórstwa ryb, oraz infrastruktury transportowej.

Obok nich realizowany jest dwufunduszowy Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) – zarządzany na poziomie krajowym, ale wdrażany w systemie zdecentralizowanym na poziomie wojewódzkim oraz program operacyjny pomocy technicznej, służący wsparciu wdrażania funduszy strukturalnych. Celem ZPORR jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w

taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej, terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Gmina Kielczygłów własne cele i zadania ma realizować między innymi korzystając z Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Skorzystanie z tego programu sprzyjać będzie wzrostowi gospodarczemu, przekształceniom strukturalnym regionu, wzrostowi urbanizacji, zwiększeniu mobilności przestrzennej ludności oraz zwiększeniu poziomu wiedzy i dostępu do najnowocześniejszych technologii społeczeństwa i podmiotów gospodarczych. Osiągnięci tego ma się odbywać poprzez realizację 4 priorytetów:

1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów.
2. Wzmocnienie zasobów ludzkich w regionach.
3. Rozwój lokalny.
4. Pomoc techniczna.

Oprócz ZPORR gmina będzie korzystać z innych programów pomocowych będących częścią Narodowego Planu Rozwoju. Między innymi jednym z takich programów operacyjnych są kontrakty wojewódzkie, które zapewniają finansowanie najważniejszym inwestycjom w regionie z budżetu państwa. Środki kontraktu mogą być wykorzystane na współfinansowanie projektów dofinansowanych ze środków UE oraz na przedsięwzięcia finansowane wyłącznie z publicznych środków krajowych. Kontrakt wojewódzki określa prawa i obowiązki stron, zakres, tryb i warunki realizacji działań wynikających z regionalnych programów operacyjnych. Ponadto kontrakt określa sposoby i terminy rozliczeń finansowych, zakres i tryb sprawozdawczości, jak również zasady oceny i kontroli realizowanych działań w ramach priorytetów przyjętych w Narodowym Planie Rozwoju.

Gmina Kielczygłów swoje cele będzie realizować również dzięki pomocy finansowej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Jako jednostka samorządowa wykonując zadania proekologiczne będzie mogła skorzystać ze środków Funduszu takich jak: pożyczki, w tym pożyczki pomostowe, dotacje, nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska, dopłaty do oprocentowania kredytów, częściowe umorzenia pożyczek.

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kielczygłów oraz realizacja celów w nim zawartych będzie realizowany przede wszystkim w oparciu o pomoc strukturalną Unii Europejskiej. Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Regionalnego będzie pełnił Urząd Gminy w Kielczygłowie. W tym celu urząd może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Do jego zadań będzie należało:

1. ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego,
2. zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
3. zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu,
4. zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
5. kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych do instytucji podległych – beneficjentów pomocy,
6. kontrola formalna składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i zapisami Planu,
7. ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,

8. zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów,
9. przygotowanie rocznych raportów nt. wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
10. dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

IX. MONITORING PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Zapisy zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Kiełczygłów muszą podlegać weryfikacji w zależności od zmiany warunków działania, w tym zwłaszcza finansowych, tempa i skuteczności realizowanych zadań oraz preferencji lokalnych. Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Planu posiada Wójt Gminy Kiełczygłów. Jego główną rolą będzie nadzór nad realizacją zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

Proponowane dane do monitoringu to:

1. stopa i dynamika bezrobocia
2. ilość nowoutworzonych miejsc pracy
3. saldo migracji
4. zmiany w sektorowej strukturze zatrudnienia
5. tempo przyrostu miejsc pracy w sektorze pozarolniczym
6. wskaźniki technicznego uzbrojenia terenów
7. przyrost budownictwa mieszkaniowego
8. ilość osób korzystających z bazy turystycznej i rekreacyjnej
9. stopień wykorzystania i dochodowość mienia komunalnego
10. ilość i wartość inwestycji na terenie gminy (z innymi gminami, kapitałem prywatnym i zagranicznym)
11. wzrost kwalifikacji pracowników samorządowych
12. rozwój i zmiany w strukturze rolnictwa, w tym bazy przetwórczej,
13. wartość pozyskanych środków pomocowych
14. dochody własne budżetu do środków z budżetu centralnego
15. ilość porozumień nawiązanych z innymi gminami, organizacjami i instytucjami krajowymi oraz zagranicznymi.

Zaproponowany podstawowy zestaw wskaźników może ulegać rozszerzeniu w zależności o stopnia złożoności i kierunku procesów rozwojowych w gminie.

Aby osiągnąć maksymalną skuteczność w osiąganiu celów wymienionych w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Kiełczygłów a także wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej należy również konsekwentnie kształtować pozytywny wizerunek PRL.

To właśnie społeczność lokalna będzie bezpośrednim beneficjentem zamierzanych celów i inwestycji. Powszechna wiedza na temat działań związanych z wdrażaniem Planu oraz wykorzystaniem środków UE służyć będzie prezentacji korzyści płynących z członkostwa we Wspólnocie a także budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy jak i samej gminy.

Należy również w prawidłowy sposób podwyższać poziom świadomości w zakresie pozyskiwania środków u osób, instytucji lub grup społecznych bezpośrednio korzystających z wdrażanej pomocy. Są nimi przede wszystkim:

- jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego,
- podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu terytorialnego,
- podmioty gospodarcze,
- organizacje zrzeszające przedsiębiorców,
- jednostki edukacyjne,
- organizacje pozarządowe i organizacje społeczne.

Gmina Kielczygłów aby osiągnąć założone cele musi podjąć stojące przed nią wyzwania. Musi je z determinacją realizować, włączając w to przedsięwzięcie wszystkich mieszkańców, wykorzystując wszystkie środki finansowe, zarówno własne jak i płynące z Unii Europejskiej. To właśnie gmina dzięki swoim działaniom i udziału innych podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania funduszy europejskich może zapewnić sukces w rozwoju własnej społeczności lokalnej